

Oponentura BAKALÁŘSKÁ PRÁCE s názvem:

SPECIFIKA DIRIGOVÁNÍ BALETNÍ HUDBY PŘI PROVEDENÍ S JEVIŠTNÍ AKCÍ

HUDEBNÍ DOPROVOD POHYBU, KOREPETICE BALETU,
BALETNÍ REPERTOÁR, BALETNÍ TERMINOLOGIE

Autor práce: Jan Mára

Oponent práce: doc. Mgr. Norbert Baxa

Z bakalářské práce je zřejmé, že Jan Mára vychází ze svých praktických zkušeností z prostředí baletu a ze svého dlouholetého zájmu o tanec. Jak správně píše již v úvodu práce, dirigování baletu je velmi specifická disciplína, která nemá ukotvení v žádném předmětu v průběhu studia oboru dirigování, ale vzhledem k nutnosti specifického zájmu případného adepta na roli specialisty v oboru dirigování baletu a nutnost získávání dlouhodobých praktických zkušeností, nelze předpokládat, že by tato specializace mohla někdy být v osnovách studia dirigování.

Velmi pozitivně hodnotím kapitolu *Baletní prvky*, ve které autor popisuje výrazy, které jsou užívané v rámci baletního tréninku a dále pak základní francouzskou terminologii i s výkladem. Vše doplňuje s konkrétními ukázkami skladeb, které jsou pro určitý typ tréninku vhodné. Musím dodat, že pro tuto pasáž bakalářské práce by pro oponenturu byl vhodný spíše baletní mistr než-li já jako dirigent s určitou baletní zkušeností.

V tomto kontextu je velmi správně popsána činnost dirigenta specializovaného na balet zároveň jako korepetitora baletu, který se účastní v roli klavíristy veškeré přípravy s tanečníky, včetně zmiňovaného baletního tréninku. Jak správně autor uvádí, u dirigenta je vyžadována přesná tempová paměť s ohledem na různá obsazení. Tato propojenost mezi dirigentem a zároveň korepetitorem je mnohem zásadnější, nežli je tomu u opery.

Další kapitola, která svědčí o praktických zkušenostech a erudici autora je odstavec věnující se jevištním situacím z pohledu dirigenta. Zde autor stručně popisuje některé klíčové okamžiky během představení odehrávající se mezi dirigentem a tanečníkem. Bylo by možné uvádět spousty dalších příkladů, např. změny temp v průběhu taneční variace odvíjejících se přímo od náročnosti technického prvku a nesoustředit se pouze na možné začátky hudebních čísel.

Za mírně zavádějící bych považoval tvrzení u příkladu *Pas de deux Prince a Odetty – adagio*, cituji z práce „v této části pouze ukazuje harfě základní doby a doprovází sólové housle“... Dle mého názoru dirigent musí základní tempo neustále určovat s pochopením pro technické nuance u sóla houslí, posléze koordinovat souhru se sólo violoncellem. Nelze však ani v tomto případě doprovázet sólisty instrumentalisty stylem koncertního doprovodu.

V kapitole *Nejhranější tituly velkého klasického baletu* autor předkládá výčet základního baletního repertoáru a připojuje rozbor určitých stěžejích momentů v konkrétních baletních titulech. Doplnil bych výčet klasických „top“ baletních titulů v kategorii „méně hrané“ o *Spartaka* (A. Chačaturjan), *Carmen* (R. Ščedrin), případně taky *Bachčisarajskou fontánu* (B. V. Asafjev). Milovník baletního umění by si určitě vzpomněl i na další tituly. Jednoznačně mi chybí alespoň zmínka o nepočtené skupině českých baletních titulů. Bylo by vhodné zmínit, ne-li stručně popsat atypický balet B. Martinů *Špalíček*, případně balet Oskara Nedbala *Z pohádky do pohádky*. V kategorii scénicky neuváděných baletů z důvodu technické náročnosti bych zmínil alespoň Bartókova *Podivuhodného mandarína*.

V závěru práce je popsán postup při nastudování baletu, včetně spolupráce s choreografem. V tomto ohledu by mě zajímal názor Jana Máry na úpravu baletů ze strany choreografů. Je opravdu možné svévolné nakládání choreografa s původním autorským dílem skladatele? Mohl by případně objasnit logiku těchto úprav, myšleno přehazování pořadí jednotlivých hudebních čísel, případně doplňování díla o jiné verze (instrumentační)?

Hodnocení bakalářské práce:

Tato práce je psaná na základě osobní zkušenosti studenta, který se již aktivně zapojuje do profesionálního života a velmi erudovaně popisuje praktickou stránku dané problematiky. Z tohoto důvodu, i přes malé doplnění, bych navrhoval hodnotící známku A.

V Ústí nad Labem 01.06.2022

Oponent práce: doc. Mgr. Norbert Baxa